

Tillkännagivande från kommissionen om handläggningen av klagomål rörande artiklarna 81 och 82 i EG-fördraget

(2004/C 101/05)

(Text av betydelse för EES)

I. INLEDNING OCH ÄMNE

1. Genom förordning nr 1/2003⁽¹⁾ införs ett system med parallell behörighet för kommissionen och medlemsstaternas konkurrensmyndigheter och domstolar att tillämpa artiklarna 81 och 82 i EG-fördraget. Förordningen erkänner särskilt att kommissionen och medlemsstaternas konkurrensmyndigheter, som agerar som offentliga verkställande organ, och medlemsstaternas domstolar, som beslutar i civilrättsliga processer i avsikt att säkerställa de rättigheter för enskilda som följer av artiklarna 81 och 82⁽²⁾, har en kompletterande funktion.
  - I avsnitt II ges vägledning om valet mellan att klaga till kommissionen och att väcka talan vid en nationell domstol. Vidare framhålls de principer som gäller arbetsfördelningen mellan kommissionen och de nationella konkurrensmyndigheterna i det system för beivrande av överträdelse som inrättats genom förordning nr 1/2003 och som förklaras i tillkännagivandet om samarbete inom nätverket av konkurrensmyndigheter⁽³⁾.
  - I avsnitt III förklaras förfarandet för kommissionens handläggning av klagomål enligt artikel 7.2 i förordning nr 1/2003.
2. Enligt förordning nr 1/2003 kan dessa offentliga verkställande organ koncentrera sin verksamhet till att utreda allvarliga överträdelse av artiklarna 81 och 82, som ofta är svåra att upptäcka. De drar i sin verkställande verksamhet nytta av information från företag och konsumenterna på marknaden.
3. Kommissionen vill därför uppmuntra medborgare och företag att vända sig till dessa offentliga verkställande organ för att ge dem upplysningar om misstänkta överträdelse av konkurrensreglerna. Om de vänder sig till kommissionen kan de göra detta på två olika sätt. Det ena är att ge in ett klagomål enligt artikel 7.2 i förordning nr 1/2003. Enligt artiklarna 5–9 i förordning nr 773/2004⁽³⁾ måste sådana klagomål uppfylla vissa krav.
4. Det andra sättet är att lämna marknadsinformation som inte behöver uppfylla kraven på ett klagomål enligt artikel 7.2 i förordning nr 1/2003. Kommissionen har för detta syfte skapat en särskild webbplats för att samla in information från medborgare och företag och deras sammanlutningar som vill underrätta kommissionen om misstänkta överträdelse av artiklarna 81 och 82. Sådan information kan vara utgångspunkten för en utredning vid kommissionen⁽⁴⁾. Information om misstänkta överträdelse kan skickas till följande adresser:

<http://europa.eu.int/dgcomp/info-on-anti-competitive-practices>

eller

Commission européenne/Europese Commissie
GD Konkurrens
B-1049 Bryssel
5. Utan att påverka gemenskapsdomstolarnas tolkning av förordning nr 1/2003 och kommissionens förordning nr 773/2004, är avsikten med detta tillkännagivande att ge vägledning till medborgare och företag som söker upprättelse rörande misstänkta överträdelse av konkurrensreglerna. Tillkännagivandet innehåller följande två avsnitt:
  - I avsnitt II ges vägledning om valet mellan att klaga till kommissionen och att väcka talan vid en nationell domstol. Vidare framhålls de principer som gäller arbetsfördelningen mellan kommissionen och de nationella konkurrensmyndigheterna i det system för beivrande av överträdelse som inrättats genom förordning nr 1/2003 och som förklaras i tillkännagivandet om samarbete inom nätverket av konkurrensmyndigheter⁽³⁾.
  - I avsnitt III förklaras förfarandet för kommissionens handläggning av klagomål enligt artikel 7.2 i förordning nr 1/2003.
6. Tillkännagivandet tar inte upp följande situationer:
  - Klagomål som ges in av medlemsstater med stöd av artikel 7.2 i förordning nr 1/2003.
  - Klagomål med en begäran att kommissionen skall vidta åtgärder mot en medlemsstat enligt artikel 86.3 i avslutning med artiklarna 81 och 82 i fördraget.
  - Klagomål som gäller artikel 87 i fördraget om statligt stöd.
  - Klagomål som rör fördragsbrott från en medlemsstat sida som kommissionen kan vidta åtgärder mot enligt artikel 226 i fördraget⁽⁶⁾.

II. OLIKA MÖJLIGHETER ATT GE IN KLAGOMÅL OM MISSTÄNKTA ÖVERTRÄDELSE AV ARTIKLARN 81 ELLER 82

A. KLAGOMÅL I DET NYA SYSTEM SOM INFÖRS GENOM FÖRORDNING Nr 1/2003

7. Beroende på vilken typ av klagomål det är fråga om, kan en klagande vända sig till antingen en nationell domstol eller en konkurrensmyndighet som agerar som ett offentligt verkställande organ. Syftet med detta avsnitt av tillkännagivandet är att hjälpa potentiella klagande att fatta ett välgrundat beslut om huruvida de skall vända sig till kommissionen, till en konkurrensmyndighet i en medlemsstat eller till en nationell domstol.

8. Nationella domstolar har till uppgift att skydda enskildas rättigheter och måste således avgöra ärenden som anhängiggörs inför dem. De offentliga verkställande organen kan däremot inte utreda alla klagomål, utan måste sätta prioriteringar för handläggningen av ärenden. EG-domstolen har anfört att kommissionen, som genom artikel 85.1 i fördraget har anförtrots att säkerställa tillämpningen av de principer som anges i artiklarna 81 och 82 i fördraget, har att ange och genomföra inriktningen på gemenskapens konkurrenspolitik och att den för att effektivt sköta denna uppgift har rätt att ge olika prioritet åt klagomål som inkommit till den ⁽⁷⁾.
9. Genom förordning nr 1/2003 ges medlemsstaternas domstolar och konkurrensmyndigheter befogenhet att jämsides med kommissionen tillämpa artiklarna 81 och 82 i deras helhet. En av de huvudsakliga målsättningarna med förordning nr 1/2003 är att medlemsstaternas domstolar och konkurrensmyndigheter bör delta effektivt i tillämpningen av artiklarna 81 och 82 ⁽⁸⁾.
10. Vidare föreskrivs i artikel 3 i förordning nr 1/2003 att medlemsstaternas domstolar och konkurrensmyndigheter skall tillämpa artiklarna 81 och 82 på alla avtal eller förfaranden som kan påverka handeln mellan medlemsstater och på vilka de tillämpar sin nationella konkurrenslagstiftning. Genom artiklarna 11 och 15 i förordningen inrättas dessutom en rad mekanismer för samarbete mellan medlemsstaternas domstolar och konkurrensmyndigheter och kommissionen vid tillämpningen av artiklarna 81 och 82.
11. Inom denna nya lagstiftningsram avser kommissionen att åter koncentrera sina resurser för verkställighet enligt följande:
- Den kommer att tillämpa gemenskapens konkurrensregler i ärenden som den är väl lämpad att utreda ⁽⁹⁾ och därvid koncentrera sina resurser till de allvarligaste överträdelserna ⁽¹⁰⁾.
  - Den kommer att handlägga ärenden avseende vilka kommissionen bör ingripa för att definiera gemenskapens konkurrenspolitik och/eller säkerställa en enhetlig tillämpning av artiklarna 81 och 82.
- B. DE OFFENTLIGA MYNDIGHETERNAS OCH ENSKILDAS KOMPLETTERANDE ROLL
12. Gemenskapsdomstolarna har konsekvent hävdad att nationella domstolar är skyldiga att skydda de rättigheter för enskilda som skapas genom den direkta effekten av artiklarna 81.1 och 82 ⁽¹¹⁾.
13. Nationella domstolar kan besluta om ett avtals giltighet eller ogiltighet och endast nationella domstolar kan utdöma skadestånd till enskilda personer vid en överträdelse av artiklarna 81 och 82 i EG-fördraget. Enligt EG-domstolens praxis kan varje enskild person begära ersättning för en skada som åsamkats honom genom ett avtal eller ett förfarande som begränsar eller snedvrider konkurrensen, för att säkerställa den fulla verkan av gemenskapens konkurrensregler. En sådan rätt att föra talan om skadestånd inför en nationell domstol kan på ett väsentligt sätt bidra till att bevara en effektiv konkurrens i gemenskapen, eftersom den avskräcker företag från att ingå eller tillämpa konkurrensbegränsande avtal eller förfaranden ⁽¹²⁾.
14. Förordning nr 1/2003 tar uttryckligen hänsyn till det faktum att nationella domstolar spelar en betydelsefull roll vid tillämpningen av gemenskapens konkurrensregler ⁽¹³⁾. Genom att utvidga behörigheten att tillämpa artikel 81.3 till att även avse nationella domstolar kan företag inte längre blockera ett förfarande inför en nationell domstol genom att lämna in en anmälan till kommissionen. Därigenom undanröjs ett hinder för tvister mellan enskilda som fanns enligt förordning nr 17 ⁽¹⁴⁾.
15. Utan att det påverkar nationella domstolars rättighet eller skyldighet att enligt artikel 234 i fördraget begära att domstolen meddelar ett förhandsavgörande, föreskrivs uttryckligen i artikel 15.1 i förordning nr 1/2003 att nationella domstolar får begära upplysningar eller yttranden från kommissionen. Syftet med denna bestämmelse är att underlätta de nationella domstolarnas tillämpning av artiklarna 81 och 82 ⁽¹⁵⁾.
16. Att väcka talan vid en nationell domstol har följande delar för klagande:
- Nationella domstolar kan utdöma ersättning för skada som åsamkats till följd av en överträdelse av artikel 81 eller 82.
  - Nationella domstolar kan avgöra ett yrkande om betalning eller fullgörande av avtalsenliga skyldigheter som följer av ett avtal som de prövar enligt artikel 81.
  - Nationella domstolar har behörighet att tillämpa den civilrättsliga påföljden ogiltighet i artikel 81.2 i avtalsförhållanden mellan enskilda ⁽¹⁶⁾. De kan särskilt med stöd av tillämplig nationell rätt bedöma räckvidden och följderna av en ogiltighet för vissa avtalsklausuler enligt artikel 81.2, särskilt i förhållande till övriga delar av avtalet ⁽¹⁷⁾.
  - Nationella domstolar har vanligtvis bättre förutsättningar än kommissionen att förordna om interimistiska åtgärder ⁽¹⁸⁾.

- Det är vid nationella domstolar möjligt att kombinera ett yrkande med stöd av gemenskapens konkurrensrätt med yrkanden med stöd av nationell rätt.
  - Domstolar har vanligtvis behörighet att tillerkänna vinnande part ersättning för rättegångskostnader. Denna möjlighet finns inte i ett administrativt förfarande inför kommissionen.
17. Det faktum att en klagande kan säkerställa skyddet för sina rättigheter genom en talan inför en nationell domstol är en viktig omständighet som kommissionen kan ta hänsyn till när den prövar vilket gemenskapsintresse det finns att utreda ett klagomål⁽¹⁹⁾.
18. Kommissionen anser att det nya system för tillämpning av konkurrensreglerna som införs genom förordning nr 1/2003 ökar klagandenas möjligheter att söka och få upprättelse inför nationella domstolar.

C. ARBETSFÖRDELNINGEN MELLAN DE OFFENTLIGA VERKSTÄLLANDE ORGANEN I GEMENSKAPEN

19. Förordning nr 1/2003 skapar ett system med parallell behörighet för tillämpningen av artiklarna 81 och 82 genom att ge medlemsstaternas konkurrensmyndigheter behörighet att tillämpa dessa artiklar i deras helhet (artikel 5). En decentraliserad tillämpning vid medlemsstaternas konkurrensmyndigheter uppmuntras ytterligare genom möjligheterna till informationsutbyte (artikel 12) och bistånd vid utredningar (artikel 22).
20. Förordningen reglerar inte arbetsfördelningen mellan kommissionen och medlemsstaternas konkurrensmyndigheter, utan lämnar ärendefördelningen till samarbetet mellan kommissionen och medlemsstaternas konkurrensmyndigheter inom det europeiska konkurrensnätverket (ECN). Förordningens målsättning är att uppnå en effektiv tillämpning av artiklarna 81 och 82 genom en flexibel ärendefördelning mellan de offentliga verkställande organen i gemenskapen.
21. Riktlinjer för arbetsfördelningen mellan kommissionen och medlemsstaternas konkurrensmyndigheter ges i ett särskilt tillkännagivande⁽²⁰⁾. Den vägledning som ges i tillkännagivandet, som rör relationerna mellan de offentliga verkställande organen som genomdriver konkurrensreglerna, kommer att vara av intresse även för klagande, eftersom den kan hjälpa dem att vända sig till den myndighet som sannolikt är väl lämpad att handlägga deras ärende.

22. I tillkännagivandet om samarbete inom nätverket av konkurrensmyndigheter anges särskilt följande⁽²¹⁾:

”En myndighet kan anses vara väl lämpad att handlägga ett ärende när alla tre nedanstående villkor är uppfyllda:

- Avtalet eller det samordnade förfarandet har en väsentlig direkt faktisk eller förväntad inverkan på konkurrensen inom myndighetens behörighetsområde eller genomförs eller har sitt ursprung inom myndighetens behörighetsområde.
- Myndigheten effektivt kan bringa överträdelsen att upphöra fullständigt. Detta innebär konkret dels att myndigheten kan ålägga företag att upphöra med överträdelsen och att avstå från framtida överträdelser och att detta åläggande är tillräckligt för att bringa överträdelsen att upphöra, dels att myndigheten vid behov kan utdöma en adekvat påföljd för överträdelsen.
- Myndigheten kan, eventuellt med bistånd från andra myndigheter, inhämta den bevisning som behövs för att styrka att en överträdelse föreligger.

Ovanstående kriterier visar att det måste finnas en relevant anknytning mellan överträdelsen och en medlemsstats territorium för att den medlemsstatens konkurrensmyndighet skall anses väl lämpad att handlägga ärendet. Det kan antas att myndigheterna i de medlemsstater där konkurrensen påverkas väsentligt av en överträdelse i de flesta fall kommer att anses vara väl lämpade, under förutsättning att de kan bringa överträdelsen att upphöra antingen genom agerande på egen hand eller parallellt, såvida inte kommissionen är bättre lämpad att handlägga ärendet (se [. .] nedan).

Av detta följer att en enda nationell konkurrensmyndighet som regel är bäst lämpad att ingripa mot avtal eller samordnade förfaranden som väsentligt påverkar konkurrensen huvudsakligen inom den myndighetens behörighetsområde [. .].

Att en nationell konkurrensmyndighet handlar på egen hand kan också vara lämpligt i de fall där mer än en nationell konkurrensmyndighet kan anses vara väl lämpad, men det räcker att en nationell konkurrensmyndighet ingriper för att överträdelsen skall bringas att upphöra [. .].

Parallellt agerande av två eller tre nationella konkurrensmyndigheter kan vara lämpligt om ett avtal eller ett samordnat förfarande väsentligt påverkar konkurrensen huvudsakligen inom dessa myndigheters respektive behörighetsområden och ingripande från en enda nationell konkurrensmyndighet inte är tillräckligt för att bringa hela överträdelsen att upphöra och/eller för att utdöma adekvat påföljd [. .].

Myndigheter som handlägger ett ärende parallellt bör sträva efter att samordna arbetet så långt som möjligt. De kan därvidlag anse det lämpligt att utse en myndighet till huvudansvarig myndighet. De kan då komma överens om att delegera vissa uppgifter till den huvudansvariga myndigheten, till exempel samordning av utredningsåtgärder, samtidigt som varje myndighet förblir ansvarig för sitt eget förfarande.

Kommissionen är bäst lämpad att handlägga ett ärende om ett eller flera avtal eller samordnade förfaranden, däribland nät av liknande avtal eller samordnade förfaranden, påverkar konkurrensen i mer än tre medlemsstater (gränsöverskridande marknader som omfattar mer än tre medlemsstater eller flera nationella marknader) [. . .].

Vidare är kommissionen bäst lämpad att handlägga ett ärende om det har nära anknytning till andra EG-bestämmelser som kommissionen är exklusivt behörig att tillämpa eller kan tillämpas effektivare av kommissionen, om gemenskapsintresset kräver att kommissionen fattar beslut därför att en ny fråga uppstår som är av betydelse för utvecklingen av EG:s konkurrenspolitik eller för att säkra en effektiv tillämpning.”.

23. Inom det europeiska konkurrensnätverket kommer information om ärenden som undersöks till följd av ett klagomål hållas tillgänglig för de övriga medlemmarna i nätverket före eller utan dröjsmål efter den första formella utredningsåtgärden⁽²²⁾. Om samma klagomål har lämnats in till flera myndigheter eller om ett ärende inte har anhängiggjorts vid en myndighet som är väl lämpad att handlägga det, kommer medlemmarna i nätverket att sträva efter att inom en ungefärligt angiven tidsfrist på två månader avgöra vilken eller vilka myndigheter som bör ansvara för ärendet.
24. Klagandena själva har en viktig roll att spela när det gäller att ytterligare minska det potentiella behovet av att flytta över ett ärende som härrör från deras klagomål. De kan göra detta genom att bygga sitt beslut om var de skall ge in sitt klagomål på de riktlinjer om arbetsfördelningen inom ECN som anges i detta kapitel. Om ett ärende ändå flyttas över inom nätverket underrättar de berörda konkurrensmyndigheterna så snart som möjligt de berörda företagen och den eller de klagande om detta⁽²³⁾.
25. Kommissionen får enligt artikel 13 i förordning nr 1/2003 avvisa ett klagomål på den grunden att det handläggs eller har handlagts av en konkurrensmyndighet i en medlemsstat. Om kommissionen gör detta måste den, enligt artikel

9 i förordning nr 773/2004, utan dröjsmål underrätta klaganden om vilken nationell konkurrensmyndighet som handlägger eller har handlagt ärendet.

III. KOMMISSIONENS HANDLÄGGNING AV KLAGOMÅL ENLIGT ARTIKEL 7.2 I FÖRORDNING Nr 1/2003

A. ALLMÄNT

26. Enligt artikel 7.2 i förordning nr 1/2003 har fysiska och juridiska personer som kan åberopa ett berättigat intresse i saken⁽²⁴⁾ rätt att ge in ett klagomål för att begära att kommissionen konstaterar en överträdelse av artiklarna 81 eller 82 i EG-fördraget och ålägger att överträdelsen upphör i enlighet med artikel 7.1 i förordning nr 1/2003. I detta avsnitt av tillkännagivandet förklaras vilka krav som gäller för klagomål som ges in med stöd av artikel 7.2 i förordning nr 1/2003, hur de handläggs och vilket förfarande kommissionen följer.
27. Till skillnad från en tvistemålsdomstol, som skall skydda enskilda personers individuella rättigheter, skall kommissionen som förvaltningsmyndighet handla i det allmänna intresse. I kommissionens uppgift som offentligt verkställande organ ingår en befogenhet att göra en skönsmässig bedömning av vilken prioritering som skall göras mellan de ärenden som kommer under dess prövning⁽²⁵⁾.
28. Kommissionen har rätt att ge olika prioritet åt klagomål som kommer in till den och kan stödja sig på vilket gemenskapsintresse ett ärende har som ett kriterium för prioriteringen⁽²⁶⁾. Kommissionen får avslå ett klagomål om den anser att ärendet inte har ett tillräckligt gemenskapsintresse för att motivera en vidare utredning. Om kommissionen avslår ett klagomål har klaganden rätt till ett beslut av kommissionen⁽²⁷⁾ utan att det påverkar tillämpningen av artikel 7.3 i förordning nr 773/2004.

B. ATT GE IN ETT KLAGOMÅL ENLIGT ARTIKEL 7.2 I FÖRORDNING Nr 1/2003

a) Klagomålsformulär

29. Ett klagomål enligt artikel 7.2 i förordning nr 1/2003 kan endast ges in angående en påstådd överträdelse av artiklarna 81 eller 82, i syfte att kommissionen skall vidta åtgärder enligt artikel 7.1 i förordning nr 1/2003. Ett klagomål enligt artikel 7.2 i förordning nr 1/2003 måste följa det formulär C som nämns i artikel 5.1 i förordning nr 773/2004 och som bifogas den förordningen.

30. Formulär C finns på <http://europa.eu.int/dgcomp/complaints-form> och är även bifogat detta tillkännagivande. Klagomålet skall ges in i tre pappersexemplar och, om möjligt, ett elektroniskt exemplar. Klaganden skall också ge in en icke-konfidentiell version av klagomålet (artikel 5.2 i förordning nr 773/2004). Klagomålsformuläret kan skickas till kommissionen elektroniskt via den angivna webbsidan. Pappersexemplaren skickas till följande adress:
- Commission européenne/Europese Commissie
GD Konkurrens
B-1049 Bryssel.
31. Enligt formulär C skall de klagande ge in omfattande upplysningar avseende deras klagomål. De skall också tillhandahålla kopior av relevanta bevishandlingar och, om rimligen är tillgängliga för dem och i största möjliga utsträckning ange var kommissionen kan få tag på relevanta upplysningar och handlingar som klagandena inte har tillgång till. I vissa fall får kommissionen bevilja undantag från skyldigheten att lämna in uppgifter i samband med delar av de uppgifter som krävs enligt formulär C (artikel 5.1 i förordning nr 773/2004). Enligt kommissionens mening kan denna möjlighet ha särskild betydelse när det gäller att underlätta för konsumentorganisationer att lämna in klagomål när de, i samband med ett i övrigt välgrundat klagomål, inte har tillgång till vissa uppgifter från de företag som klagomålet avser.
32. Skriftväxling till kommissionen som inte uppfyller kraven i artikel 5 i förordning nr 773/2004 och därför inte utgör ett klagomål i den mening som avses i artikel 7.2 i förordning nr 1/2003 kommer kommissionen att betrakta som allmän information som, om den är användbar, kan leda till att den inleder en utredning på eget initiativ (se punkt 4 ovan).
- b) Berättigat intresse i saken**
33. Endast fysiska och juridiska personer som kan påvisa ett berättigat intresse i saken har formellt ställning som klagande enligt artikel 7.2 i förordning nr 1/2003⁽²⁸⁾. Medlemsstaterna anses ha ett berättigat intresse i saken för alla klagomål de väljer att ge in.
34. I kommissionens tidigare praxis rådde det sällan tvivel kring begreppet berättigat intresse i saken, eftersom de flesta klagande kunde påverkas direkt och negativt av den påstådda överträdelsen. Det finns dock situationer där det krävs en ytterligare undersökning för att det skall kunna fastställas att villkoret om ett berättigat intresse i saken i artikel 7.2 är uppfyllt. Användbar vägledning ges bäst genom ett antal exempel, som inte är uttömmande.
35. Förstainstansrätten har anfört att en företagssammanslutning kan åberopa ett berättigat intresse i saken när den lämnar in ett klagomål avseende dess medlemmars beteende även om den inte är direkt berörd av det påtalade förfarandet i egenskap av företag som är verksamt på den berörda marknaden, dock på villkor att den dels har rätt att företräda sina medlemmars intressen, dels att det anmälda förfarandet skulle kunna skada dessas intressen⁽²⁹⁾. Omvänt har det konstaterats att kommissionen kan besluta att inte vidta åtgärder med anledning av ett klagomål från en företagssammanslutning vars medlemmar inte ägnar sig åt sådan affärsverksamhet som klagomålet avser⁽³⁰⁾.
36. Ur denna rättspraxis kan utläsas att företag (själva eller genom sammanslutningar som har rätt att företräda deras intressen) kan åberopa ett berättigat intresse i saken om de är verksamma på den relevanta marknaden eller om det påtalade beteendet kan påverka deras intressen direkt och negativt. Detta bekräftar den praxis som har etablerats vid kommissionen, som har godtagit att ett berättigat intresse i saken kan åberopas av exempelvis parterna i det avtal eller förfarande som är föremål för klagomålet, av konkurrenter vars intressen påstås ha skadats av det påtalade beteendet eller av företag som utestängts från ett distributionssystem.
37. Konsumentorganisationer kan också ge in klagomål till kommissionen⁽³¹⁾. Kommissionen anser dessutom att enskilda konsumenter vars ekonomiska intressen påverkas direkt och negativt eftersom de köper varor eller tjänster som är föremål för en överträdelse kan vara i stånd att påvisa ett berättigat intresse i saken⁽³²⁾.
38. Kommissionen anser dock att personer eller organisationer som agerar av hänsyn till allmänhetens bästa utan att visa att de eller deras medlemmar kan påverkas direkt och negativt av överträdelsen (pro bono publico) inte har ett berättigat intresse i saken i den mening som avses i artikel 7.2.
39. Lokala eller regionala myndigheter kan vara i stånd att påvisa ett berättigat intresse i egenskap av köpare eller användare av varor eller tjänster som påverkas av det påtalade beteendet. Omvänt kan de inte anses påvisa ett berättigat intresse i den mening som avses i artikel 7.2 i förordning nr 1/2003 när de för kommissionen påtalar påstådda överträdelser för allmänhetens bästa.
40. Klagande måste styrka att de har ett berättigat intresse i saken. Om en fysisk eller juridisk person som ger in ett klagomål inte kan styrka ett berättigat intresse i saken, kan kommissionen, utan att det påverkar dess rätt att på eget initiativ inleda ett förfarande för att fastställa en överträdelse, besluta att inte vidta åtgärder med anledning av klagomålet. Kommissionen kan konstatera att detta villkor är uppfyllt i vilket skede av undersökningen som helst⁽³³⁾.

C. BEDÖMNING AV KLAGOMÅL

a) **Gemenskapsintresse**

41. Enligt gemenskapsdomstolarnas fasta rättspraxis är kommissionen inte skyldig att göra en utredning i varje enskilt fall⁽³⁴⁾ och än mindre att fatta ett beslut enligt artikel 249 i EG-fördraget beträffande förekomsten av en överträdelse av artiklarna 81 eller 82⁽³⁵⁾, utan den har rätt att ge de klagomål som ges in till den olika prioritet och med hänvisning till gemenskapsintresset avgöra vilken prioritet som skall ges åt de olika klagomål den mottar⁽³⁶⁾. Endast när klagomålet faller under kommissionens exklusiva behörighet är situationen en annan⁽³⁷⁾.
42. Kommissionen är dock skyldig att noga undersöka de faktiska och rättsliga omständigheter den fått kännedom om genom klagandeparten för att bedöma vilket gemenskapsintresse det finns att gå vidare med undersökningen av ett ärende⁽³⁸⁾.
43. Bedömningen av gemenskapsintresset hos ett klagomål är beroende av omständigheterna i varje enskilt fall. Därför är antalet bedömningskriterier som kommissionen kan stödja sig på inte begränsat och kommissionen är inte heller skyldig att uteslutande använda vissa kriterier. Eftersom de faktiska och rättsliga omständigheterna kan variera avsevärt från ärende till ärende, är det tillåtet att beakta kriterier som inte har beaktats tidigare⁽³⁹⁾. Om det är lämpligt kan kommissionen ge företräde åt ett enda kriterium för att bedöma gemenskapsintresset⁽⁴⁰⁾.
44. Bland annat följande kriterier har i rättspraxis ansetts vara relevanta för bedömningen av gemenskapsintresset av att (fortsätta) undersöka ett ärende:

— Kommissionen kan avslå ett klagomål på den grunden att klaganden kan väcka talan för att hävda sina rättigheter inför nationella domstolar⁽⁴¹⁾.

— Kommissionen får inte betrakta vissa situationer som uteslutna i princip från dess ansvarsområde inom ramen för det uppdrag den anförtrotts i fördraget, utan är skyldig att i varje enskilt fall bedöma hur allvarlig den påstådda överträdelsen är och hur långvariga dess verkningar är. Detta innebär bland annat att kommissionen skall beakta varaktigheten och omfattningen av den påtalade överträdelsen och vilken inverkan den har haft på konkurrenssituationen inom gemenskapen⁽⁴²⁾.

— Kommissionen kan behöva göra en avvägning mellan den påstådda överträdelsens betydelse för den gemensamma marknadens funktion, sannolikheten för att kunna fastställa dess förekomst och omfattningen av

de utredningsåtgärder som är nödvändiga för att fullgöra skyldigheten att övervaka efterlevnaden av artiklarna 81 och 82 i fördraget⁽⁴³⁾.

— Kommissionens befogenhet att göra skönsmässiga bedömningar är inte beroende av hur långt utredningen av ett ärende har kommit, men detta är en av de omständigheter i det enskilda fallet som kommissionen eventuellt måste ta hänsyn till⁽⁴⁴⁾.

— Kommissionen kan besluta att det inte är lämpligt att handlägga ett klagomål där förfaranden påtalas som senare har upphört. För detta ändamål kommer kommissionen dock behöva fastställa om konkurrensbegränsande verkningar är långvariga eller inte och om överträdelsernas allvar eller långvariga verkningar eventuellt ger klagomålet ett gemenskapsintresse⁽⁴⁵⁾.

— Kommissionen kan också besluta att det inte är lämpligt att vidta åtgärder med anledning av ett klagomål när de berörda företagen går med på att ändra sitt beteende på ett sätt som gör att den kan anse att det inte längre finns ett tillräckligt gemenskapsintresse att ingripa⁽⁴⁶⁾.

45. Om kommissionen anser att ett ärende inte har tillräckligt gemenskapsintresse för att motivera en (fortsatt) utredning, kan den avslå klagomålet på den grunden. Ett sådant beslut kan fattas antingen innan en utredning inleds eller efter det att utredningsåtgärder har vidtagits⁽⁴⁷⁾. Kommissionen är dock inte skyldig att lägga ett klagomål åt sidan på grund av bristande gemenskapsintresse. Den får undersöka alla fall av misstänkta överträdelser av artiklarna 81 och 82 i syfte att fatta ett beslut om att förbjuda dem⁽⁴⁸⁾.

b) **Bedömning enligt artiklarna 81 och 82**

46. Prövningen av ett klagomål har två aspekter, en som rör de sakförhållanden som skall fastställas för att bevisa en överträdelse av artiklarna 81 eller 82 och en som rör den rättsliga bedömningen av det påtalade beteendet.

47. Om klagomålet visserligen uppfyller kraven i artikel 5 i förordning nr 773/2004 och formulär C men inte kan styrka den påstådda överträdelsen, kan det avslås på denna grund⁽⁴⁹⁾. För att kunna avslå ett klagomål på den grunden att det påtalade uppträdandet inte strider mot konkurrensreglerna eller inte omfattas av deras tillämpningsområde, är kommissionen dock inte skyldig att beakta omständigheter som den inte har fått kännedom om genom klaganden och som den endast skulle ha kunnat avslöja genom en utredning av ärendet⁽⁵⁰⁾.

48. Kriterierna för den rättsliga bedömningen av avtal eller förfaranden enligt artiklarna 81 och 82 kan inte behandlas uttömmande i detta tillkännagivande. Potentiella klaganden bör rådfråga den utförliga vägledning från kommissionen som finns tillgänglig⁽⁵¹⁾, utöver andra källor, särskilt gemenskapsdomstolarnas rättspraxis och kommissionens beslutspraxis. I följande punkter tas fyra specifika frågor upp, med angivelser av var man kan finna ytterligare vägledning.
49. Avtal och förfaranden omfattas av tillämpningsområdet för artiklarna 81 och 82 om de kan påverka handeln mellan medlemsstater. Om ett avtal eller förfarande inte uppfyller detta villkor kan nationell konkurrenslagstiftning vara tillämplig, däremot inte gemenskapens konkurrenslagstiftning. Utförlig vägledning om detta ges i tillkännagivandet om begreppet påverkan på handeln⁽⁵²⁾.
50. Avtal som omfattas av artikel 81 kan vara avtal av mindre betydelse, som inte anses begränsa konkurrensen märkbart. Vägledning om sådana avtal finns i kommissionens tillkännagivande om avtal av mindre betydelse⁽⁵³⁾.
51. Avtal som uppfyller villkoren i en gruppundantagsförordning anses uppfylla villkoren i artikel 81.3⁽⁵⁴⁾. För att kommissionen i enlighet med artikel 29 i förordning nr 1/2003 skall kunna återkalla rätten att omfattas av en gruppundantagsförordning måste den vid en individuell bedömning konstatera att ett avtal på vilket undantagsförordningen är tillämplig i ett visst fall har verkningar som är oförenliga med artikel 81.3.
52. Avtal som begränsar konkurrensen i den mening som avses i artikel 81.1 kan uppfylla villkoren i artikel 81.3. Enligt artikel 1.2 i förordning nr 1/2003 och utan att det krävs ett föregående administrativt beslut om detta är sådana avtal inte förbjudna. Vägledning om vilka villkor ett avtal skall uppfylla för att omfattas av artikel 81.3 finns i tillkännagivandet om artikel 81.3⁽⁵⁵⁾.
53. Känedom om genom klaganden, för att bedöma om dessa omständigheter tyder på ett uppträdande som kan strida mot artiklarna 81 eller 82⁽⁵⁶⁾.
54. Olika skeden av kommissionens förfarande för handläggning av klagomål kan urskiljas⁽⁵⁷⁾.
55. I det första skedet av förfarandet, efter det att klagomålet har lämnats in, prövar kommissionen klagomålet och kan samla in ytterligare upplysningar för att besluta vilka åtgärder den skall vidta med anledning av klagomålet. I detta skede kan kommissionen och klaganden informellt utbyta synpunkter för att klargöra de faktiska och rättsliga förhållanden som klagomålet rör. Kommissionen kan i detta skede ge en första reaktion på klagomålet. Mot bakgrund av denna första reaktion kan klaganden utveckla sina anklagelser.
56. I det andra skedet kan kommissionen utreda ärendet ytterligare i syfte att inleda ett förfarande enligt artikel 7.1 i förordning nr 1/2003 mot det företag som klagomålet avser. Om kommissionen anser att det inte finns tillräckliga grunder för att vidta åtgärder med anledning av klagomålet kommer den att underrätta klaganden om skälen för detta och ge klaganden möjlighet att framföra ytterligare synpunkter inom en tidsfrist som kommissionen fastställer (artikel 7.1 i förordning nr 773/2004).
57. Om klaganden underlåter att framföra synpunkter inom den tidsfrist som kommissionen har fastställt anses klagomålet ha återkallats (artikel 7.3 i förordning nr 773/2004). I alla andra fall tar kommissionen, i det tredje skedet av förfarandet, del av synpunkterna från klaganden, varefter den antingen inleder ett förfarande mot den mot vilket klagomålet riktas eller fattar ett beslut om att avslå klagomålet⁽⁵⁸⁾.
58. Om kommissionen avvisar ett klagomål enligt artikel 13 i förordning nr 1/2003 på den grunden att en annan myndighet handlägger eller har handlagt ärendet, följer den förfarandet i artikel 9 i förordning nr 773/2004.

D. KOMMISSIONENS FÖRFARANDE NÄR DEN HANDLÄGGER KLAGOMÅL

a) Översikt

53. Som redan angetts är kommissionen inte skyldig att göra en utredning på grund av varje klagomål som ges in till den i syfte att konstatera huruvida en överträdelse har begåtts eller inte. Kommissionen är dock skyldig att noga undersöka de faktiska och rättsliga omständigheter den fått
59. Under hela förfarandet har klaganden en rad rättigheter (se särskilt artiklarna 6–8 i förordning nr 773/2004). Kommissionens förfarande i konkurrensärenden utgör dock inte en kontradiktorisk process mellan klaganden och de företag som klagomålet rör. Härav följer att klagandenas processuella rättigheter inte är lika vidsträckta som den rätt till försvar som tillkommer de företag som är föremål för ett överträdelseförfarande⁽⁵⁹⁾.

b) Ungefärlig tidsfrist för att underrätta klaganden om de åtgärder som kommissionen föreslår

60. Kommissionen är skyldig att fatta beslut om klagomål inom skäligen tid⁽⁶⁰⁾. Vad som är skäligen tid beror på omständigheterna i varje enskilt fall och särskilt det sammanhang detta fall förekommer i, de olika steg i förfarandet som kommissionen har vidtagit, parternas uppträdande under förfarandets gång, ärendets komplexa karaktär samt dess betydelse för de olika berörda parterna⁽⁶¹⁾.
61. Kommissionen kommer i princip att sträva efter att underrätta klagande om vilka åtgärder den föreslår bör vidtas med anledning av klagomålet inom en ungefärlig tidsram på fyra månader från mottagandet av klagomålet. Beroende på omständigheterna i det enskilda fallet och särskilt beroende på om kommissionen eventuellt behöver begära kompletterande upplysningar från klaganden eller tredje man, innebär detta att den i princip underrättar klaganden inom fyra månader om huruvida den avser att utreda ärendet ytterligare eller inte. Denna tidsfrist utgör inte en bindande lagstadgad frist.
62. Följaktligen kan kommissionen, inom denna tidsfrist på fyra månader, som en första reaktion underrätta klaganden om vilka åtgärder den föreslår att vidta i det första skedet av förfarandet (se punkt 55 ovan). Om undersökningen av klagomålet har nått det andra skedet (se punkt 56 ovan) får kommissionen också gå direkt till att underrätta klaganden om sin preliminära bedömning genom en skrivelse enligt artikel 7.1 i förordning nr 773/2004.
63. För att säkerställa att deras klagomål handläggs som snabbt som möjligt är det önskvärt att klagande visar prov på omsorg i samarbetet med kommissionen under förfarandet⁽⁶²⁾, till exempel genom att underrätta kommissionen om nya händelser.
- c) Klagandens processuella rättigheter**
64. Om kommissionen riktar ett meddelande om anmärkningar till de företag som klagomålet avser enligt artikel 10.1 i förordning nr 773/2004 har klaganden rätt att få en kopia av detta dokument, efter det att de berörda företagens affärshemligheter och annan konfidentiell information har tagits bort (en icke-konfidentiell version av meddelandet om invändningar, jfr artikel 6.1 i förordning nr 773/2004). Klaganden ges tillfälle att framföra sina synpunkter på meddelandet om anmärkningar skriftligen. En tidsfrist fastställs för att inkomma med dessa skriftliga synpunkter.
65. Kommissionen får vidare om det är lämpligt ge klagande möjlighet att framföra sina synpunkter vid det muntliga hörandet av de parter som den har riktat ett meddelande om invändningar till, om klagandena så begär i sin skriftliga inlägga⁽⁶³⁾.
66. Klagande kan på eget initiativ eller på kommissionens begäran ge in handlingar som innehåller affärshemligheter eller annan konfidentiell information. Kommissionen kommer att skydda konfidentiell information⁽⁶⁴⁾. Enligt artikel 16 i förordning nr 773/2004 är klagande skyldiga att ange vilken information som är konfidentiell och skälen för detta samt tillhandahålla en separat icke-konfidentiell version när de framför synpunkter enligt artikel 6.1 och artikel 7.1 i förordning nr 773/2004 och när de i ett senare skede av samma förfarande lämnar ytterligare information. Dessutom får kommissionen i alla andra fall begära att klagande som lägger fram handlingar eller redogörelser anger vilka handlingar eller delar av handlingar eller redogörelser som de anser är konfidentiella. Kommissionen får särskilt fastställa en tidsfrist inom vilken klaganden skall ange varför denne anser att en viss uppgift är konfidentiell och lämna in en icke-konfidentiell version, som även innehåller en kort beskrivning eller en icke-konfidentiell version av varje uppgift som tagits bort.
67. Att upplysningar klassas som konfidentiella hindrar inte kommissionen från att röja eller använda upplysningar om det är nödvändigt för att bevisa en överträdelse av artiklarna 81 eller 82⁽⁶⁵⁾. Om affärshemligheter och konfidentiell information är nödvändiga för att bevisa en överträdelse, måste kommissionen för varje enskild handling bedöma huruvida behovet av att lämna ut handlingen är större än den skada som utlämnandet kan leda till.
68. Om kommissionen väljer att inte gå vidare med utredningen av ett klagomål eftersom det inte finns ett tillräckligt gemenskapsintresse att fortsätta undersökningen av ett ärende eller av andra skäl, underrättar den klaganden om detta i en skrivelse, med angivande av den rättsliga grunden (artikel 7.1 i förordning nr 773/2004). I skrivelsen anger kommissionen skälen för denna preliminära slutsats och ger klaganden möjlighet att inkomma med ytterligare upplysningar eller synpunkter inom en tidsfrist som kommissionen fastställer. Kommissionen anger också den rättsföljd av att klaganden inte svarar som anges i artikel 7.3 i förordning nr 773/2004 (se nedan).
69. Enligt artikel 8.1 i förordning nr 773/2004 har klaganden rätt att få tillgång till de uppgifter som ligger till grund för kommissionens preliminära ställning. Detta sker normalt genom att en kopia av de relevanta handlingarna bifogas skrivelsen.

70. Den tidsfrist inom vilken klaganden får framföra synpunkter på skrivelsen enligt artikel 7.1 i förordning nr 773/2004 kommer att fastställas beroende på omständigheterna i varje enskilt fall. Den kommer inte att vara kortare än fyra veckor (artikel 17.2 i förordning nr 773/2004). Om klaganden inte svarar inom den fastställda tidsfristen, kommer klagomålet att anses ha återkallats (artikel 7.3 i förordning nr 773/2004). Klagande kan också återkalla sina klagomål när som helst.

71. Klaganden kan begära en förlängning av tidsfristen för att framföra synpunkter. Beroende på omständigheterna i fallet kan kommissionen bevilja en sådan förlängning.

72. Om så är fallet och klaganden ger in ytterligare synpunkter tar kommissionen del av dessa. Om de är av sådan art att de föranleder kommissionen att ändra sitt handlande, kan den inleda ett förfarande mot de företag som klagomålet avser. Under förfarandet har klaganden de ovan beskrivna processuella rättigheterna.

73. Om klagandens synpunkter inte föranleder en ändring av kommissionens förslagna handlande avslår kommissionen klagomålet genom beslut ⁽⁶⁶⁾.

d) Kommissionens beslut att avslå ett klagomål

74. När kommissionen avslår ett klagomål genom beslut enligt artikel 7.2 i förordning nr 773/2004, skall den motivera detta i enlighet med 253 i EG-fördraget, dvs. på ett sätt som är anpassat till rättsaktens beskaffenhet och som beaktar omständigheterna i varje enskilt fall.

75. Det skall av motiveringen klart och tydligt framgå hur kommissionen har resonerat, så att klaganden kan få kännedom om skälen för beslutet och så att laga gemenskapsdomstol ges möjlighet att utöva sin prövningsrätt. Kommissionen är emellertid inte skyldig att ta ställning till alla argument som klaganden har åberopat till stöd för sitt klagomål. Det är tillräckligt att den framställer de omständigheter och rättsliga överväganden som är av väsentlig betydelse för hur beslutet har fattats ⁽⁶⁷⁾.

76. Om kommissionen avslår ett klagomål i ett ärende som också leder till ett beslut enligt artikel 10 i förordning nr 1/2003 (konstaterande av icke-tillämplighet av artiklarna 81 eller 82) eller artikel 9 i förordning nr 1/2003 (åtaganden), kan beslutet om att avslå klagomålet hänvisa

till det andra beslutet som fattats med stöd av de nämnda bestämmelserna.

77. Ett beslut om att avslå ett klagomål kan överklagas till gemenskapsdomstolarna ⁽⁶⁸⁾.

78. Efter ett beslut om avslag på ett klagomål kan klagande inte kräva att ärendet tas upp på nytt, om de inte lägger fram väsentlig ny bevisning. Fortsatt skriftväxling från tidigare klagande om samma påstådda överträdelse kan således inte betraktas som ett nytt klagomål om den inte innebär att väsentlig ny bevisning kommer till kommissionens kännedom. Kommissionen kan dock under vissa omständigheter ta upp ett ärende igen.

79. Ett beslut om att avslå ett klagomål innebär inte ett avgörande av frågan om förekomsten av en överträdelse av artiklarna 81 eller 82, även om kommissionen har bedömt sakförhållandena på grundval av artiklarna 81 eller 82. Den bedömning kommissionen gör i ett beslut om att avslå ett klagomål utgör därför inte ett hinder för en nationell domstol eller konkurrensmyndighet att tillämpa artiklarna 81 och 82 på avtal och förfaranden som de har att pröva. Kommissionens bedömning i avslagsbeslutet utgör sakförhållanden som medlemsstaternas domstolar eller konkurrensmyndigheter kan beakta vid prövningen av om avtalen eller förfarandena i fråga är förenliga med artiklarna 81 och 82 ⁽⁶⁹⁾.

e) Särskilda situationer

80. Enligt artikel 8 i förordning nr 1/2003 får kommissionen på eget initiativ förordna om interimistiska åtgärder om konkurrensen riskerar att lida allvarlig och irreparabel skada. Artikel 8 klargör att klagande enligt artikel 7.2 i förordning nr 1/2003 inte kan ansöka om interimistiska åtgärder. Företag kan ansöka om interimistiska åtgärder vid medlemsstaternas domstolar, som är väl lämpade att besluta om sådana åtgärder ⁽⁷⁰⁾.

81. Det kan hända att vissa personer vill informera kommissionen om misstänkta överträdelser av artiklarna 81 eller 82 utan att deras identitet avslöjas för de företag som deras anklagelser riktas mot. Sådana personer är välkomna att kontakta kommissionen. Kommissionen måste respektera en begäran om att bevara en uppgiftslämnarens anonymitet ⁽⁷¹⁾, om inte begäran är uppenbart ogrundad.

- (¹) Rådets förordning (EG) nr 1/2003 av den 16 december 2002 om tillämpning av konkurrensreglerna i artiklarna 81 och 82 i fördraget (EGT L 1, 4.1.2003, s. 1).
- (²) Se särskilt skäl 3–7 och 35 i förordning nr 1/2003.
- (³) Kommissionens förordning (EG) nr 773/2004 om förfaranden vid kommissionen enligt artiklarna 81 och 82 i EG-fördraget (EGT L 123, 27.4.2004).
- (⁴) Kommissionen hanterar skriftväxling från uppgiftslämnare enligt sina principer om god förvaltningssed.
- (⁵) Tillkännagivande om samarbete inom nätverket av konkurrensmyndigheter (s. 43).
- (⁶) För handläggningen av sådana klagomål, se meddelande från kommissionen av den 10 oktober 2002, KOM(2002) 141.
- (⁷) Se EG-domstolens domar av den 14 december 2002 i mål C-344/98, Masterfoods Ltd mot HB Ice Cream Ltd, REG 2000, s. I-11369, punkt 46 och av den 4 mars 1999 i mål C-119/97 P, Union française de l'express (Ufex) m.fl. mot Europeiska kommissionen, REG 1999, s. I-1341, punkt 88 samt förstainstansrättens dom av den 18 september 1992 i mål T-24/90, Automec mot Europeiska gemenskapernas kommission, Rec. 1992, s. II-2223, svensk specialutgåva, volym XIII, s. II-61, punkterna 73–77.
- (⁸) Se särskilt artiklarna 5, 6, 11, 12, 15, 22, 29 och 35 samt skäl 2 4 och 6 8 i förordning nr 1/2003.
- (⁹) Se kommissionens tillkännagivande om samarbete inom nätverket av konkurrensmyndigheter . . . , punkt 5 ff.
- (¹⁰) Se tredje skälet i förordning nr 1/2003.
- (¹¹) EG-domstolens fasta rättspraxis, se t.ex. domarna av den 30 januari 1974 i mål 127/73, Belgische Radio en Televisie mot SV SABAM och NV Fonior, Rec. 1974, s. 51, svensk specialutgåva, volym II, s. 201 punkt 16, av den 18 mars 1997 i mål C-282/95 P, Guérin automobiles mot Europeiska kommissionen, REG 1997, s. I-1503, punkt 39 och av den 20 september 2001 i mål C-453/99, Courage mot Bernard Crehan, REG 2001, s. I-6297, punkt 23.
- (¹²) Se EG-domstolens dom av den 20 september 2001 i mål C-453/99, Courage mot Bernard Crehan, REG 2001, s. I-6297, punkterna 26 och 27. Nationella domstolars befogenhet att utdöma skadestånd betonas också i sjunde skälet till förordning nr 1/2003.
- (¹³) Se artiklarna 1, 6 och 15 samt sjunde skälet till förordning nr 1/2003.
- (¹⁴) Förordning nr 17, första förordningen om tillämpning av fördragets artiklar 85 och 86, EGT P13, 21.2.1962, s. 204, svensk specialutgåva, område 8, volym 1, s. 8. Enligt artikel 43 i förordning nr 1/2003 skall förordning nr 17 upphöra att gälla med verkan från den 1 maj 2004.
- (¹⁵) För närmare förklaringar om denna mekanism, se kommissionens tillkännagivande om samarbete mellan kommissionen och EU-medlemsstaternas domstolar vid tillämpningen av artiklarna 81 och 82 i EG-fördraget . . .
- (¹⁶) Förstainstansrättens dom av den 18 september 1992 i mål T-24/90, Automec mot Europeiska gemenskapernas kommission, Rec. 1992, s. II-2223, svensk specialutgåva, volym XIII, s. II-61, punkt 93.
- (¹⁷) EG-domstolens dom av den 30 april 1998 i mål C-230/96, Cabour och Nord Distribution Automobile SA mot Arnor "SOCO", REG 1998, s. I-2055, punkt 51 och förstainstansrättens dom av den 21 januari 1999 i förenade målen T-185/96, T-189/96 och T-190/96, Dalmasso m.fl. mot Europeiska kommissionen, REG 1999, s. II-93, punkt 50.
- (¹⁸) Se artikel 8 i förordning nr 1/2003 och punkt 80 nedan. Beroende på ärende kan medlemsstaternas konkurrensmyndigheter också ha goda förutsättningar att förordna om interimistiska åtgärder.
- (¹⁹) Jfr punkt 41 och följande nedan.
- (²⁰) Tillkännagivande om samarbete inom nätverket av konkurrensmyndigheter (s. 43).
- (²¹) Tillkännagivande om samarbete inom nätverket av konkurrensmyndigheter. . . , punkterna 8–15.
- (²²) Se artikel 11.2 och 11.3 i förordning nr 1/2003 samt tillkännagivandet om samarbete inom nätverket av konkurrensmyndigheter. . . , punkterna 16–17.
- (²³) Tillkännagivande om samarbete inom nätverket av konkurrensmyndigheter. . . , punkt 34.
- (²⁴) För en utförligare beskrivning av detta begrepp, se punkterna 33 och följande nedan.
- (²⁵) EG-domstolens dom av den 4 mars 1999 i mål C-119/97 P, Union française de l'express (Ufex) m.fl. mot Europeiska kommissionen, REG 1999, s. I-1341, punkt 88 och förstainstansrättens dom av den 18 september 1992 i mål T-24/90, Automec mot Europeiska gemenskapernas kommission, Rec. 1992, s. II-2223, svensk specialutgåva, volym XIII, s. II-61, punkterna 73–77 och 85.
- (²⁶) Fast rättspraxis sedan förstainstansrättens dom av den 18 september 1992 i mål T-24/90, Automec mot Europeiska gemenskapernas kommission, Rec. 1992, s. II-2223, svensk specialutgåva, volym XIII, s. II-61, punkt 85.
- (²⁷) EG-domstolens dom av den 18 mars 1997 i mål C-282/95 P, Guérin automobiles mot Europeiska kommissionen, REG 1997, s. I-1503, punkt 36.
- (²⁸) Jfr artikel 5.1 i förordning nr 773/2004.
- (²⁹) Förstainstansrättens dom av den 24 januari 1995 i mål T-114/92, Bureau européen des médias de l'industrie musicale (BEMIM) mot Europeiska kommissionen, REG 1995, s. II-147, punkt 28. Företagssammanslutningar var också klagande i de ärenden som låg till grund för EG-domstolens dom av den 28 mars 1985 i mål 298/83, Comité des industries cinématographiques des Communautés européennes (CICCE) mot Europeiska gemenskapernas kommission, Rec. 1985, s. 1105 [svensk översättning saknas] och förstainstansrättens dom av den 4 mars 2003 i mål T-319/99, Federación Nacional de Empresas de Instrumentación Científica, Médica, Técnica y Dental (FENIN) mot Europeiska kommissionen, ännu inte offentliggjord i rättsfallsamlingen.
- (³⁰) Förstainstansrättens dom av den 18 september 1998 i förenade målen T-133/95 och T-204/95, International Express Carriers Conference (IECC) mot Europeiska kommissionen m.fl., REG 1998, s. II-3645, punkterna 79–83.
- (³¹) Förstainstansrättens dom av den 18 maj i mål T-37/92, Bureau européen des unions des consommateurs (BEUC) mot Europeiska gemenskapernas kommission, Rec. 1994, s. II-285, punkt 36 [svensk översättning saknas].

- (32) Denna fråga har kommit upp i ett pågående mål inför förstainstansrätten (förenade målen T-213 och 214/01). Kommissionen godtog också en enskild konsument som klagande i sitt beslut av den 9 december 1998 i ärende IV/D-2/34.466, *Greek Ferries*, EGT L 109, 27.4.1999, s. 24, punkt 1.
- (33) Förstainstansrättens dom av den 18 september 1998 i förenade målen T-133/95 och T-204/95, *International Express Carriers Conference (IECC) mot Europeiska kommissionen*, REG 1998, s. II-3645, punkt 79.
- (34) Förstainstansrättens dom av den 18 september 1992 i mål T-24/90, *Automec mot Europeiska gemenskapernas kommission*, Rec. 1992, s. II-2223, svensk specialutgåva, volym XIII, s. II-61, punkt 76 och EG-domstolens dom av den 24 oktober 1996 i mål C-91/95P, *Roger Tremblay m.fl. mot Europeiska kommissionen*, REG 1996, s. I-5547, punkt 30.
- (35) EG-domstolens domar av den 18 oktober 1979 i mål 125/78, *GEMA mot Europeiska gemenskapernas kommission*, Rec. 1979, s. 3173, svensk specialutgåva, volym IV, s. 579, punkt 17 och av den 4 mars 1999 i mål C-119/97P, *Union française de l'express (Ufex) m.fl. mot Europeiska kommissionen*, REG 1999, s. I-1341, punkt 87.
- (36) Fast rättspraxis sedan förstainstansrättens dom av den 18 september 1992 i mål T-24/90, *Automec mot Europeiska gemenskapernas kommission*, Rec. 1992, s. II-2223, svensk specialutgåva, volym XIII, s. II-61, punkterna 77 och 85. Denna möjlighet bekräftas uttryckligen i artonde skälet till förordning nr 1/2003.
- (37) Fast rättspraxis sedan förstainstansrättens dom av den 18 september 1992 i mål T-24/90, *Automec mot Europeiska gemenskapernas kommission*, Rec. 1992, s. II-2223, svensk specialutgåva, volym XIII, s. II-61, punkt 75. Enligt förordning nr 1/2003 kan denna princip vara relevant endast i samband med artikel 29 i den förordningen.
- (38) EG-domstolens domar av den 11 oktober 1983 i mål 210/81, *Oswald Schmidt, ägare till Demo-Studio Schmidt, mot Europeiska gemenskapernas kommission*, Rec. 1983, s. 3045, punkt 19 [svensk översättning saknas] och av den 4 mars 1999 i mål C-119/97 P, *Union française de l'express (Ufex) m.fl. mot Europeiska kommissionen*, REG 1999, s. I-1341, punkt 86.
- (39) EG-domstolens dom av den 4 mars 1999 i mål C-119/97 P, *Union française de l'express (Ufex) m.fl. mot Europeiska kommissionen*, REG 1999, s. I-1341, punkterna 79–80.
- (40) EG-domstolens dom av den 17 maj 2001 i mål C-450/98 P, *International Express Carriers Conference (IECC) mot Europeiska kommissionen*, REG 2001, s. I-3947, punkterna 57–59.
- (41) Förstainstansrättens dom av den 18 september 1992 i mål T-24/90, *Automec mot Europeiska gemenskapernas kommission*, Rec. 1992, s. II-2223, svensk specialutgåva, volym XIII, s. II-61, punkt 88 ff, förstainstansrättens dom av den 24 januari 1995 i mål T-5/93, *Roger Tremblay m.fl. mot Europeiska kommissionen*, REG 1995, s. II-185, punkt 65 ff och förstainstansrättens dom av den 9 januari 1996 i mål T-575/93, *Casper Koelman mot Europeiska kommissionen*, REG 1996, s. II-1, punkterna 75–89 [svensk översättning saknas]. Se även avsnitt II ovan, där denna situation förklaras närmare.
- (42) EG-domstolens dom av den 4 mars 1999 i mål C-119/97 P, *Union française de l'express (Ufex) m.fl. mot Europeiska kommissionen*, REG 1999, s. I-1341, punkterna 92 och 93.
- (43) Fast rättspraxis sedan förstainstansrättens dom av den 18 september 1992 i mål T-24/90, *Automec mot Europeiska gemenskapernas kommission*, Rec. 1992, s. II-2223, svensk specialutgåva, volym XIII, s. II-61, punkt 86.
- (44) EG-domstolens dom av den 17 maj 2001 i mål C-449/98 P, *International Express Carriers Conference (IECC) mot Europeiska kommissionen*, REG 2001, s. I-3875, punkt 37.
- (45) Förstainstansrättens dom av den 15 januari 1997 i mål T-77/95, *Syndicat français de l'Express International m.fl. mot Europeiska kommissionen*, REG 1997, s. II-1, punkt 57, fastställd på de villkor som anges i samma punkt, av EG-domstolen i dess dom av den 4 mars 1999 i mål C-119/97 P, *Union française de l'express (Ufex) m.fl. mot Europeiska kommissionen*, REG 1999, s. I-1341, punkt 95. Se även förstainstansrättens dom av den 18 maj i mål T-37/92, *Bureau européen des unions des consommateurs (BEUC) mot Europeiska gemenskapernas kommission*, Rec. 1994, s. II-285, punkt 59 [svensk översättning saknas], där en muntlig överenskommelse mellan en medlemsstat och ett tredje land som inte ingåtts som ett led i en gemensam handelspolitik inte var tillräcklig för att fastställa att det påtalade förfarandet hade upphört.
- (46) Förstainstansrättens dom av den 16 september 1998 i mål T-110/95, *International Express Carriers Conference (IECC) mot Europeiska kommissionen m.fl.*, REG 1998, s. II-3605, punkt 57, fastställd av EG-domstolen i dess dom av den 17 maj 2001 i mål C-449/98 P, *International Express Carriers Conference (IECC) mot Europeiska kommissionen m.fl.*, REG 2001, s. I-3875, punkterna 44–47.
- (47) EG-domstolens dom av den 17 maj 2001 i mål C-449/98 P, *International Express Carriers Conference (IECC) mot Europeiska kommissionen m.fl.*, REG 2001, s. I-3875, punkt 37.
- (48) Se förstainstansrättens dom av den 14 juli 1994 i mål T-77/92, *Parker Pen Ltd mot Europeiska gemenskapernas kommission*, Rec. 1994, s. II-549, punkterna 64–65 [svensk översättning saknas]. Framgår ännu tydligare av EG-domstolens dom av den 14 december 2002 i mål C-344/98, *Masterfoods Ltd mot HB Ice Cream Ltd*, REG 2000, s. I-11369, punkt 48.
- (49) EG-domstolens dom av den 28 mars 1985 i mål 298/83, *Comité des industries cinématographiques des Communautés européennes (CICCE) mot Europeiska gemenskapernas kommission*, Rec. 1985, s. 1105, punkterna 21–24 [svensk översättning saknas] och förstainstansrättens dom av den 16 december 1999 i mål T-198/98, *Micro Leader Business mot Europeiska kommissionen*, REG 1999, s. II-3989, punkterna 32–39.
- (50) Förstainstansrättens dom av den 4 mars 2003 i mål T-319/99, *Federación Nacional de Empresas de Instrumentación Científica, Médica, Técnica y Dental (FENIN) mot Europeiska kommissionen*, ännu inte offentliggjord i rättsfallssamlingen, punkt 43.
- (51) Utförlig vägledning finns på kommissionens webbplats http://europa.eu.int/comm/competition/index_sv.html.
- (52) Tillkännagivande om begreppet påverkan på handeln i artiklarna 81 och 82 i fördraget (s. 81).
- (53) Tillkännagivande från kommissionen om avtal av mindre betydelse som inte märkbart begränsar konkurrensen enligt artikel 81.1 i fördraget (de minimis) (EGT C 368, 22.12.2001, s. 13).
- (54) Alla gruppundantagsförordningar finns på kommissionens webbplats http://europa.eu.int/comm/competition/index_sv.html.
- (55) Tillkännagivande från kommissionen – Riktlinjer för tillämpningen av artikel 81.3 i fördraget (s. 97).
- (56) EG-domstolens dom av den 11 oktober 1983 i mål 210/81, *Oswald Schmidt, ägare till Demo-Studio Schmidt, mot Europeiska gemenskapernas kommission*, Rec. 1983, s. 3045, punkt 19 [svensk översättning saknas] och förstainstansrättens dom av den 18 september 1992 i mål T-24/90, *Automec mot Europeiska gemenskapernas kommission*, Rec. 1992, s. II-2223, svensk specialutgåva, volym XIII, s. II-61, punkt 79.
- (57) Förstainstansrättens domar av den 10 juli 1990 i mål T-64/89, *Automec mot Europeiska gemenskapernas kommission*, Rec. 1990, s. II-367, punkterna 45–47 [svensk översättning saknas] och av den 18 maj i mål T-37/92, *Bureau européen des unions des consommateurs (BEUC) mot Europeiska gemenskapernas kommission*, Rec. 1994, s. II-285, punkt 29 [svensk översättning saknas].

- (⁵⁸) EG-domstolens dom av den 18 mars 1997 i mål C-282/95 P, Guérin automobiles mot Europeiska kommissionen, REG 1997, s. I-1503, punkt 36.
- (⁵⁹) EG-domstolens dom av den 17 november 1987 i förenade målen 142 och 156/84, British American Tobacco Company Ltd och R. J. Reynolds Industries Inc. mot Europeiska gemenskapernas kommission, Rec. 1987 s. 4487, svensk specialutgåva, volym IX, s. 247, punkterna 19–20.
- (⁶⁰) EG-domstolens dom av den 18 mars 1997 i mål C-282/95 P, Guérin automobiles mot Europeiska kommissionen, REG 1997, s. I-1503, punkt 37.
- (⁶¹) Förstainstansrättens dom av den 22 oktober 1997 i förenade målen T-213/95 och T-18/96, Stichting Certificatie Kraanverhuurbedrijf (SCK) och Federatie van Nederlandse Kraanbedrijven (FNK) mot Europeiska kommissionen, REG 1997, s. 1739, punkt 57.
- (⁶²) Begreppet ”omsorg” från klagandens sida används i förstainstansrättens dom av den 14 maj 1997 i mål T-77/94, Vereniging van Groothandelaren in Bloemkwekerijprodukten m.fl. mot Europeiska kommissionen, REG 1997, s. II-759, punkt 75.
- (⁶³) Artikel 6.2 i kommissionens förordning nr 773/2004.
- (⁶⁴) Artikel 287 i EG-fördraget, artikel 28 i förordning nr 1/2003 och artiklarna 15–17 i förordning nr 773/2004.
- (⁶⁵) Artikel 27.2 i förordning nr 1/2003.
- (⁶⁶) Artikel 7.2 i förordning nr 773/2004 samt EG-domstolens dom av den 18 mars 1997 i mål C-282/95 P, Guérin automobiles mot Europeiska kommissionen, REG 1997, s. I-1503, punkt 36.
- (⁶⁷) Fast rättspraxis, se bland annat förstainstansrättens dom av den 24 januari 1995 i mål T-114/92, Bureau européen des médias de l'industrie musicale (BEMIM) mot Europeiska kommissionen, REG 1995, s. II-147, punkt 41.
- (⁶⁸) Fast rättspraxis sedan EG-domstolens dom av den 11 oktober 1983 i mål 210/81, Oswald Schmidt, ägare till Demo-Studio Schmidt, mot Europeiska gemenskapernas kommission, Rec. 1983, s. 3045, punkt 19 [svensk översättning saknas].
- (⁶⁹) Förstainstansrättens dom av den 9 januari 1996 i mål T-575/93, Casper Koelman mot Europeiska kommissionen, REG 1996, s. II-1, punkterna 41–43 [svensk översättning saknas].
- (⁷⁰) Beroende på ärende kan medlemsstaternas konkurrensmyndigheter också vara väl lämpade att förordna om interimistiska åtgärder
- (⁷¹) EG-domstolens dom av den 7 november 1985 i mål 145/83, Stanley George Adams mot Europeiska gemenskapernas kommission, Rec. 1985, s 3539, svensk specialutgåva, volym VIII, s. 327.
-

BILAGA

FORMULÄR C

Klagomål enligt artikel 7 i förordning (EG) nr 1/2003**I Uppgifter om klaganden och det eller de företag eller företagssammanslutningar som klagomålet gäller**

1. Lämna fullständiga uppgifter om identiteten på den juridiska eller fysiska person som ger in klagomålet. Om klaganden är ett företag, ange vilken företagskoncern det tillhör och beskriv kortfattat arten och omfattningen av dess affärsverksamhet. Lämna namnet på en kontaktperson (med telefonnummer samt post- och e-postadress) som kan lämna kompletterande förklaringar.
2. Ange det eller de företag eller företagssammanslutningar vars agerande klagomålet avser, däribland, om så är lämpligt, alla tillgängliga uppgifter om vilken koncern företaget eller företagen tillhör och arten och omfattningen av den affärsverksamhet de bedriver. Ange vilken ställning klaganden har gentemot det eller de aktuella företagen eller företagssammanslutningarna (t.ex. kund, konkurrent).

II Närmare uppgifter om den påstådda överträdelsen och bevis

3. Ange i detalj de sakförhållanden som enligt er uppfattning tyder på att det föreligger en överträdelse av artiklarna 81 eller 82 i fördraget och/eller artiklarna 53 eller 54 i EES-avtalet. Ange särskilt vilken typ av produkter (varor eller tjänster) som påverkas av den påstådda överträdelsen och förklara vid behov de kommersiella förhållandena kring dessa produkter. Lämna alla tillgängliga upplysningar om de avtal eller förfaranden inom företaget eller företagssammanslutningen som klagomålet gäller. Ange i den mån det är möjligt vilken relativ marknadsställning de företag som berörs av klagomålet har.
4. Ge in alla handlingar i er besittning som direkt eller indirekt har samband med de i klagomålet angivna sakförhållandena (till exempel avtalstexter, protokoll från förhandlingar eller möten, transaktionsvillkor, affärshandlingar, rundskrivelser, skriftväxling, anteckningar från telefonsamtal o.dyl.). Ange namn och adress till de personer som kan vittna om de i klagomålet angivna sakförhållandena, särskilt personer som påverkas av den påstådda överträdelsen. Ge in statistik eller andra uppgifter i er besittning som har samband med de angivna sakförhållandena, särskilt när de visar utvecklingen på marknaden (till exempel uppgifter om prisutveckling och pristrender, hinder för marknadsinträde för nya leverantörer o.dyl.).
5. Ange er uppfattning om den geografiska omfattningen av den påstådda överträdelsen och förklara, om det inte är uppenbart, i vilken utsträckning handeln mellan medlemsstater eller mellan gemenskapen och en eller flera Efta-stater som är avtalslutande parter till EES-avtalet kan påverkas av det agerande som klagomålet avser.

III Förfaranden inför nationella konkurrensmyndigheter eller nationella domstolar

6. Ange vilka beslut eller åtgärder som ni önskar att kommissionens förfarande skall leda till.
7. Ange grunderna för att ni har ett berättigat intresse i saken som klagande enligt artikel 7 i förordning (EG) nr 1/2003. Ange särskilt hur det agerande klagomålet avser påverka er och förklara hur ett ingripande från kommissionen enligt er mening skulle kunna avhjälpa det påstådda missförhållandet.

IV Förfaranden inför nationella konkurrensmyndigheter eller nationella domstolar

8. Lämna fullständig information om huruvida ni avseende samma sak eller en sak som har nära anknytning till denna har vänt er till en annan konkurrensmyndighet och/eller väckt talan inför en nationell domstol. Lämna i så fall fullständiga upplysningar om vilken administrativ eller rättslig myndighet som har kontaktats och vilka inlagor ni har lämnat till denna myndighet.

Härmed intygas att de uppgifter som lämnats i detta formulär och i dess bilagor har lämnats med ärligt uppsåt.

.....
Datum och underskrift